

Raadsvoorstel

Agendapunt commissie:

Gegevens steller:

Naam: Casper Sponselee
Telefoonnummer: +31627824942
Emailadres: casper.sponselee@valkenswaard.nl

Gegevens agendapunt:

Agenda punt:
Zaaknummer: 369865
Datumraadsvergadering: 11 december 2025
Portefeuillehouder: R. Pijnenburg

Onderwerp:

Samenwerking Voetbalverenigingen

1. Voorstel:

De toekomstvisie Voetbal in Valkenswaard vast te stellen als richtinggevend kader voor de ontwikkeling van het voetballandschap

2. Inleiding:

Voetbal speelt een belangrijke rol in Valkenswaard, zowel sportief als maatschappelijk. De vier verenigingen, RKVV Dommelen - VV BES - VV De Valk en SV Valkenswaard, vormen al decennialang een sociaal en sportief fundament voor leden, vrijwilligers en buurtbewoners. Tegelijkertijd staan de verenigingen onder druk door maatschappelijke en demografische ontwikkelingen, zoals vergrijzing, veranderende sportvoorkeuren en afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers.

Om te komen tot een toekomstbestendig voetballandschap hebben de vier verenigingen én de gemeente de afgelopen periode actief met elkaar gesproken. Vanuit wederzijds initiatief is een open en verkennend traject gestart, waarin de eigen identiteit en situatie van iedere vereniging werd gerespecteerd. Het doel was om gezamenlijke uitgangspunten te formuleren en te onderzoeken welke mogelijkheden verenigingen zelf zien voor samenwerking. Dit met oog op duurzame vormgeving van het voetballandschap in de Gemeente Valkenswaard.

Het gezamenlijke resultaat van dit proces is de Toekomstvisie Voetbal in Valkenswaard. In deze visie is vastgelegd hoe de verenigingen zelf de toekomst van het voetbal in Valkenswaard voor zich zien. Op basis van deze gezamenlijk geformuleerde uitgangspunten kan de gemeente haar beleid vormgeven, steeds op initiatief van en in nauwe afstemming met de verenigingen. Zo wordt gegarandeerd dat toekomstige beleidsbeslissingen aansluiten bij de wensen en ambities van de clubs én bijdragen aan een duurzaam en toekomstbestendig voetballandschap.

Belangrijkste conclusies uit de visie:

1. Gezamenlijke ambitie, verschillende tempo's
 - Drie verenigingen (SV Valkenswaard, VV De Valk, VV BES) zien een fusie op termijn als stip op de horizon, om zo schaalvoordelen, efficiënter beheer en een sterker sportaanbod te realiseren.
 - RKVV Dommelen kiest voor samenwerking op onderdelen, maar wil eerst vertrouwen en gelijkwaardigheid opbouwen voordat verdere stappen worden gezet. Dommelen benadrukt het belang van een eigen tempo en het behoud van de eigen identiteit maar sluit niet uit dat ze zich in de toekomst aansluiten bij de andere verenigingen.
 - VV BES (en ook de andere verenigingen) wil dat er op de locatie in Borkel & Schaft gevoetbald blijft worden zodat de leefbaarheid in het dorp niet verder achteruit gaat.
2. Samenwerking als basis
 - Alle verenigingen erkennen de noodzaak van samenwerking om de toekomst van het voetbal in Valkenswaard veilig te stellen.
 - Er is een gedeelde visie op het belang van vertrouwen, transparantie en gelijkwaardigheid in het proces.
 - Concrete stappen, zoals gezamenlijke activiteiten en opleidingen, moeten het onderlinge vertrouwen versterken.
3. Ruimtelijke en financiële implicaties
 - De gemeente speelt een faciliterende en ondersteunende rol, maar laat de regie bij de verenigingen.
 - Eigendom en investeringen in accommodaties blijven een belangrijk thema. De gemeente wordt gevraagd om te blijven investeren in onderhoud en kwaliteit van de bestaande sportvoorzieningen, ook tijdens het samenwerkingsproces.
 - Bij een eventuele fusie of herstructurering van accommodaties, zal de gemeente alleen handelen op initiatief van de verenigingen en in nauw overleg met hen.
4. Maatschappelijke waarde

- Voetbalverenigingen vervullen een cruciale rol in de lokale gemeenschap: ze bevorderen sociale cohesie, gezondheid, jeugdontwikkeling en leefbaarheid.
- De verenigingen willen deze waarde behouden en versterken, ondanks de uitdagingen die demografische en maatschappelijke veranderingen met zich meebrengen.

Vervolgstappen

- Fasegewijze samenwerking: Stapsgewijs werken aan vertrouwen en concrete samenwerkingsvormen, zoals gezamenlijke activiteiten en opleidingen.
- Onderzoek en procesbegeleiding: Externe, onafhankelijke begeleiding om het proces te structureren en te ondersteunen.
- Communicatie en draagvlak: Heldere communicatie met alle betrokkenen, met name de achterban van de verenigingen.
- Ruimtelijke flexibiliteit: De gemeente houdt rekening met mogelijke toekomstige ruimtelijke aanpassingen, maar alleen op initiatief van de verenigingen.

3. Beoogd effect:

Het vaststellen van de Toekomstvisie Voetbal in Valkenswaard als richtinggevend kader, waarbij de verenigingen de regie behouden en de gemeente een faciliterende en verbindende rol vervult bij de ontwikkeling van het voetballandschap.

4. Argumenten:

1.1 De toekomstvisie kent een breed draagvlak en is gezamenlijk vormgegeven

De toekomstvisie is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de vier voetbalverenigingen. Dit participatieve proces heeft geleid tot een document dat zowel de gemeentelijke ambities als de dagelijkse praktijk, wensen en uitdagingen van de verenigingen weerspiegelt. Door verenigingen actief te betrekken bij de totstandkoming, is het draagvlak groot en zijn de uitgangspunten uitvoerbaar. Het vaststellen van de visie biedt duidelijkheid richting inwoners, vrijwilligers en andere betrokkenen, waardoor verwachtingen worden gemanaged en vertrouwen in het proces wordt versterkt.

De bijgevoegde visie is tegelijkertijd besproken in de ALV's van de 3 grootste verenigingen (BES volgt nog).

Hoewel er ook kritische opmerkingen zijn geplaatst tijdens deze vergaderingen is in meerderheid besloten om verder vorm te geven aan de samenwerking zoals beschreven bij punt 1 uit de inleiding.

1.2 Respect voor identiteit, tempo en ledenregie wordt geborgd

Elke vereniging heeft een eigen identiteit, cultuur en capaciteit. De visie respecteert deze verschillen door ruimte te laten voor variatie in tempo en invulling van samenwerking. De regie ligt bij de verenigingen en uiteindelijk bij hun leden, die democratisch beslissen over koers en belangrijke keuzes. Dit waarborgt legitimiteit en breed draagvlak voor toekomstige besluiten, terwijl samenwerking gebaseerd blijft op vrijwillige bereidheid.

1.3 Het benadrukt de stimulerende en faciliterende rol van de gemeente

Het vaststellen van de visie benadrukt de ondersteunende en verbindende rol van de gemeente. De gemeente faciliteert de verenigingen bij het realiseren van hun ambities en stimuleert overleg en afstemming, zonder de regie over te nemen. Dit versterkt het vertrouwen tussen gemeente en verenigingen en maakt zichtbaar dat samenwerking en toekomstbestendig beleid primair uitgaan van initiatief van de verenigingen zelf.

1.4 De maatschappelijke betekenis van verenigingen wordt onderkend

Voetbalverenigingen vervullen een brede maatschappelijke rol: ze zijn ontmoetingsplaatsen, bevorderen gezondheid en welzijn en versterken sociale cohesie in de wijk en de gemeente. De visie erkent deze rol expliciet en schetst een kader om deze ook in de toekomst te behouden en versterken. Hierdoor wordt de waarde van het verenigingsleven zichtbaar gemaakt voor inwoners, beleidsmakers en andere maatschappelijke partners, en wordt bijgedragen aan het maatschappelijk draagvlak voor sport en vrijwilligerswerk.

1.5 Het biedt een richtinggevend kader voor beleid en investeringen

De visie biedt een strategisch kader voor toekomstige beleids- en investeringskeuzes, zonder dat dit direct verplichtingen oplegt. Het helpt gemeente en verenigingen om keuzes af te stemmen op gezamenlijke ambities en maatschappelijke trends, zoals veranderende demografie, sportvoorkeuren en vrijwilligersbeschikbaarheid. Tegelijkertijd blijft er voldoende flexibiliteit om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, waardoor investeringen doelgericht en verantwoord kunnen worden gepland.

1.6 Het bereidt voor op toekomstige uitdagingen en kansen

De visie stimuleert verenigingen om proactief na te denken over trends zoals ledenontwikkeling, vrijwilligersvraagstukken, financiële druk en veranderende maatschappelijke behoeften. Het legt een fundament voor toekomstige initiatieven en mogelijke samenwerking, zodat verenigingen tijdig kunnen anticiperen en veerkrachtig blijven. Tegelijkertijd biedt het de mogelijkheid om in te spelen op kansen die zich in de toekomst voordoen, zonder dat verenigingen nu al verplichtingen worden opgelegd.

1.7 Versterking van imago en politieke legitimiteit

Door het uitspreken van een gezamenlijke visie toont Valkenswaard dat het voetbal serieus wordt genomen als sportief en maatschappelijk fundament. Dit versterkt het imago van zowel de verenigingen als de gemeente en geeft duidelijkheid richting inwoners, vrijwilligers en partners. Tegelijkertijd biedt het vaststellen van de visie politieke legitimiteit: het laat zien dat de raad de gezamenlijke uitgangspunten onderschrijft en een richtinggevende rol vervult in een proces dat gedragen wordt door verenigingen zelf.

5. Kanttekeningen:

1.1 Samenwerking en fusie zijn intenties, geen vaststaand eindpunt

De Toekomstvisie verwoordt de gezamenlijke intentie om samenwerking te verkennen. Voor enkele verenigingen kan een fusie een stip op de horizon zijn, maar dit is geen vaststaand eindbeeld. Iedere vereniging bepaalt in eigen tempo welke koers wordt gevolgd; de uiteindelijke keuzes worden democratisch door de leden gemaakt. Hierdoor blijft samenwerking gebaseerd op vrijwillige bereidheid, wat legitimiteit en breed draagvlak borgt.

1.2 Ruimtelijke ontwikkelingen zijn niet meegenomen en concreet

De visie bevat geen keuzes over ruimtelijke ontwikkelingen. Deze discussie is bewust buiten de huidige fase gehouden om het gezamenlijke proces niet te belasten. Het vaststellen van de visie geeft wel een belangrijk signaal van vertrouwen en perspectief: wanneer verenigingen daartoe aanleiding zien, kunnen ruimtelijke kansen samen met de gemeente verder worden verkend. Eventuele voorstellen hierover zullen te zijner tijd afzonderlijk aan de raad worden voorgelegd.

6. Financiën:

Het voorliggende voorstel heeft op dit moment geen concrete financiële gevolgen. De reguliere onderhouds- en investeringsopgaven in sportaccommodaties worden uitgevoerd binnen het bestaande beleid en bijbehorende budgetten. Eventuele toekomstige financiële consequenties kunnen pas aan de orde komen indien verenigingen in gezamenlijkheid ruimtelijke kansen wensen te verkennen die leiden tot investeringsvoorstellen. In dat geval zullen de financiële effecten afzonderlijk in beeld worden gebracht en, conform de gebruikelijke procedure, aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

7. Participatie:

Welke trede op de participatieladder is gekozen?

Adviseren.

Welke participatiemethode(n) is gekozen?

Sinds eind 2023 heeft er intensieve afstemming plaatsgevonden tussen de beleidsadviseurs sport en de lokale voetbalverenigingen. Tijdens meerdere sessies is ingegaan op actuele en toekomstige ontwikkelingen binnen het voetballandschap en de implicaties hiervan voor de verenigingen. Daarbij is verkend op welke wijze samenwerking kan bijdragen aan een toekomstbestendige aanpak.

Ter ondersteuning van dit proces is eind 2024 een onafhankelijke externe partij ingeschakeld met als opdracht de mogelijkheden voor samenwerking tussen de verenigingen onderling in kaart te brengen. Na afloop van dit traject in mei 2025 is alle input, in samenspraak met de verenigingen, verwerkt in de Toekomstvisie.

Welke doelgroepen en stakeholders zijn betrokken?

De volgende stakeholders zijn in het proces betrokken: SV Valkenswaard, VV de Valk, RKVV Dommelen en VV BES.

8. Communicatie

Bij belangrijke ontwikkelingen ontvangt u updates via een raadsinformatiebrief. Indien zich financiële of ruimtelijke kwesties voordoen, wordt u tijdig geïnformeerd en actief betrokken bij de besluitvorming.

9.Vervolg

De gemeente blijft in een constructieve dialoog met de verenigingen om het samenwerkingsproces zorgvuldig te begeleiden en verder vorm te geven. Hierbij wordt aangesloten bij het voorliggende voorstel en de uitgangspunten uit de Toekomstvisie Voetbal in Valkenswaard, met respect voor de regie van de verenigingen en de eigen tempo van hun besluitvorming.

Bijlage(n)

1. Toekomstvisie voetbal in Valkenswaard
2. Gezamenlijke brief voetbalverenigingen